

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

ARICILIK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, arıcılıkta yetiştiricilik, araştırma, gen kaynaklarının tespiti, muhafazası, ıslahı, suni tohumlama, yeni hatların oluşturulması, ana arı yetiştiriciliği temel esaslarının belirlenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi amacıyla, arıcılık işletmeleri, bal arısı kolonileri ile arı ürünlerinin kayıt altına alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, arıcılıkla ilgili sürdürülebilirliğin sağlanmasında her türlü üretim, ıslah, konaklama, damızlık materyali elde etme, sabit ve gezginci arıcılık konusundaki esasların belirlenmesi, arı kolonilerinin nakline ilişkin gerekli tedbirlerin alınması, alet, makine ve malzemelerin standardizasyonu, balı bitkiler tarımının geliştirilmesi, eğitim, projelendirme, ana arı yetiştiriciliği, bal arılarında suni tohumlama ve bal arı kolonilerinin kayıt altına alınmasına ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci, 10 uncu ve 36 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Arı konaklama belgesi (AKB): Arı konaklatmak amacıyla il/ilçe müdürlüklerinden alınmış EK-1'de yer alan belgeyi,
- Arı konaklama noktası: Arılık yeri ve kapasiteleri ile arıcılık faaliyetini etkileyen unsurların AKS'de bulunan haritaya işlendiği arı konaklama alanını,
- Arı nakil belgesi: Arı kolonilerinin nakillerinde kullanılan, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine istinaden istenilen belgelere ek olarak düzenlenen Bakanlık veri tabanından alınmış EK-2'de yer alan belgeyi,
- Arı ürünleri: Arıcılık çalışmaları sonunda doğrudan arıya bağlı olarak üretilen bal, polen, arı sütü balmumu, propolis, arı ekmeği, apilarnil, arı zehiri ve benzeri ürünleri,
- Arıcı: Arıcılığı meslek edinen ve geçimlerini kısmen veya tamamen bu yoldan kazananları,
- Arıcı kimlik kartı: Merkez birlikleri tarafından üyelerine verilen arıcının bilgilerini içeren belgeyi,
- Arıcılık: Bal arısını canlı materyal olarak kullanarak, arı ve arı ürünleri üzerinde fiilen yapılan çalışmaları,
- Arıcılık kayıt sistemi (AKS): Arıcılık işletmelerinde kimliklendirilmiş arı kolonilerine ait tüm bilgilerin Bakanlık veri tabanında kayıt altına alındığı, izlendiği ve raporlandığı Bakanlık kayıt sistemini,
- Arılık: Arılı kovan ile ekipmanların bulunduğu açık ya da kapalı tesis ve alanları,
- Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- Bal arısı: Bal, polen, arı sütü balmumu, propolis, arı ekmeği, apilarnil, arı zehiri gibi birincil arı ürünleri üretimi ile damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen Apidae familyasına bağlı Apis mellifera türünde yer alan hayvanları,
- Birlik: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteren arıcı örgütlerini,
- Damızlık ana arı: Üzerinde durulan özellikler bakımından seçilen larva kaynağı koloninin ana arısını,
- Genel Müdürlük: Hayvancılık Genel Müdürlüğünü,
- Gezginci arıcı: Farklı çiçeklenme dönemlerindeki bitkilerin nektar ve polenleri ile salgı kaynaklarından üst düzeyde faydalanmak ve kış koşullarından arılarını korumak amacıyla kolonilerinin yerini değiştiren arıcıyı,
- Hobi arıcı: Arıcılığı meslek edinmeyen, ancak merak ve zevk nedeniyle 10'dan az koloniye sahip olan kişiyi,
- İl/ilçe müdürlüğü: Tarım ve Orman Bakanlığı il/ilçe müdürlüğünü,
- İşletme: Bu Yönetmelik kapsamında bulunan kolonilerin devamlı veya geçici olarak tutulduğu, yetiştirildiği herhangi bir tesis, kuruluş veya açık alan durumunda bulunan üniteyi,
- İşletme tanımlama numarası: İl/ilçe müdürlüğü tarafından Türkvat Kayıt Sisteminde tanımlanan her bir işletme için verilen numarayı,

p) İzole bölge: Bakanlıkça belirlenen ve yarıçapı en az 15 km olan yalnızca saf ırk, ekotip veya üretilecek hibritin baba hattını oluşturan kolonilerin bulunduğu yabancı kolonilerden arındırılmış ve dışarıdan arı girişine kapalı çiftleştirme bölgesi ve ırk muhafaza alanı,

r) Kanun: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,

s) Koloni: Yumurtlayan ana arısı bulunan ve üretim faaliyetlerinin sürdürüldüğü aktif dönemde en az 3-4'ü açık/kapalı yavrulu, 5-6 ve üzeri arılı çerçeve, pasif dönemde ise en az 3 arılı çerçeve ihtiva eden bal arı ailesini,

ş) Komisyon: İlçe müdürü veya ilgili şube müdürü başkanlığında, il/ilçe müdürlüğünde görevli teknik personel, birlik temsilcisi ve ihtiyaç duyulması halinde konusunda uzman ilgili kurum/kuruluş temsilcisi, muhtar/azanın dâhil edildiği en az üç kişiden oluşan kurulu,

t) Konaklama kapasitesi: Bir bölgedeki bitkisel flora, Devlet ormanlarında doğal olarak yaşama alanında bulunan salgı yapan böcek yoğunluğu ve ekolojik şartlar dikkate alınarak, mevcut kolonilerin verimini düşürmeden, birim alanda bulundurulabilecek koloni sayısını,

u) Kovan: Taşınabilir arı kolonisi barınağını,

ü) Kovan sahibi: Kovanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

v) Orman amenajman planı: Bir orman işletmesini veya onun ayrıldığı alt işletme ünitelerini tespit edilen amaçlara göre planlayan ve planın uygulanmasını izleyen bir ormancılık bilim dalını,

y) Sabit arıcı: Kolonilerini işletme tanımlama numarası ile kayıtlı olduğu yerdeki arılıkta tüm yıl boyunca bulunduran arıcıyı,

z) Suni tohumlama: Çiftleşme olgunluğuna gelmiş erkek arının spermi alınarak alet yardımıyla çiftleşme olgunluğuna gelmiş ana arının döl yoluna nakledilmesini,

aa) Tanımlama araçları: Kolonilerin tanımlanmasında kullanılan plastik kovan plakası, elektronik kovan plakası veya kovan takip cihazı gibi araçları,

bb) Türkvat kayıt sistemi: Bakanlık tarafından oluşturulan, işletme, hayvan sahibi ve hayvanların kimlik ve hareket bilgilerinin kayıt altına alındığı ve izlendiği veri tabanını,

cc) Veteriner sağlık raporu: Kolonilerin Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmî veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bal Arısı İşletme ve Kolonilerinin Kayıt Altına Alınması

Yetki

MADDE 5- (1) Bal arısı işletme ve kolonilerinin kayıt altına alınması, izlenmesi ile ilgili tüm işlemlerin yürütülmesinde Genel Müdürlük yetkilidir. Genel Müdürlük, gerektiğinde kolonilerin tanımlanması ve kayıt altına alınması yetkisini Genel Müdürlüğün kontrol ve denetimi altında olmak şartı ile birliklere devredebilir.

Genel Müdürlüğün ve il/ilçe müdürlüğünün görevleri

MADDE 6- (1) Genel Müdürlük arı kolonilerinin kayıt altına alınması ve hareketlerine yönelik bilgisayar destekli veri tabanının oluşturulması, il/ilçe müdürlükleri arasında bilgi akışının sağlanması, il/ilçe müdürlükleri ile yetki verilen birliklerin çalışmalarının kontrolü, denetimi, eğitimi ile merkezî veri tabanının işletilmesi, geliştirilmesi, işlemlerin uygulanması ve bilgilerin güncel olarak muhafaza edilmesinden sorumludur.

(2) İl/ilçe müdürlükleri, görev ve yetki sahasında bulunan kolonilerin tanımlanmasında kullanılacak kovan plaka ve işletme numaralarını işletmelere tahsis etmek, işletmeleri kayıt altına almak ve bilgisayar destekli veri tabanına kaydetmek, tanımlanan koloniler ile işletmelerin kontrol ve denetimlerini sağlamakla yükümlüdür.

Alıcı ve satıcı kovan sahibinin yükümlülükleri

MADDE 7- (1) Arıcı, işletme veya işletmelerinin kayıt altına alınmasını sağlamak, dolu veya boş duruma geçen kovanlar ile işletmelerine ve işletmelerinden olacak tüm koloni hareketlerini ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

(2) Alıcı ve satıcılar bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aldıkları veya sattıkları kolonilere ilişkin gerekli bildirimleri EK-2'de yer alan arı nakil belgesini doldurarak ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür. Alımı satımı yapılan kolonilerin nakillerinde il içinde arı nakil belgesi, iller arasında ise arı nakil belgesi ile birlikte veteriner sağlık raporu kullanılır.

(3) Kovan sahibi bu Yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini eksiksiz ve hatasız olarak yerine getirmekten ve beyanlarının doğruluğundan sorumludur.

İşletmelerin tanımlanması ve kayıt altına alınması

MADDE 8- (1) Arıcılık faaliyetinde bulunan gerçek/tüzel kişiler takip ve kontrol sağlamak adına işletmelerini ve kolonilerini kayıt altına aldıkları zorundadır.

(2) İşletmelerin tanımlanması ve kaydı için işletme sahibi tarafından işletmenin bulunduğu yerdeki il/ilçe müdürlüğüne müracaat edilir. İşletme sahibinin müracaatı üzerine Türkvat Kayıt Sistemi üzerinden özgün bir işletme tanımlama numarası tahsis edilir. İşletme tanımlama numarası, iki haneli ülke kodu, iki haneli il trafik kodu ve on

haneli bireysel işletme tanımlama numarası olmak üzere en fazla on dört karakterden oluşur.

(3) Türkvet üzerinden işletme tanımlama numarası verilen kişilere AKS kaydı açılarak kovan plakası tahsis edilir.

(4) Bakanlık AKS'de kişi kaydı oluşturmada ikamet kayıtlarına esas sınırlama koyabilir.

Kolonilerin tanımlanması ve müracaat

MADDE 9- (1) Koloniler, kovan sahiplerinin il/ilçe müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilen birliğe müracaatları üzerine, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde tespit edilerek basılmış kovan plakaları ile tanımlanır.

(2) Koloniler bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmadan bulunduğu işletmeden nakledilemez.

(3) Kolonilerin tanımlanmasına ilişkin masraflar kovan sahipleri tarafından karşılanır.

Kovan plakalarında bulunması gereken özellikler

MADDE 10- (1) Kolonilerin tanımlanmasında kullanılacak kovan plakalarının üzerine, asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler lazer tekniği ile silinmez şekilde yapılacak baskıyla işlenir:

- Bakanlık logosu.
- Tanımlama numarası.
- Barkod ve karekod.

(2) Kovan plakası üzerindeki tanımlama numarası en fazla on dört karakterden oluşur. Bu karakterlerden;

- İlk iki hane ülke kodunu (TR),
 - Ülke kodundan sonraki iki hane kovanın bulunduğu ilin trafik kodunu,
 - İl trafik kodunu takip eden en fazla on hane, kovanın bireysel tanımlama numarasını,
- belirtir.

Kovan plakalarının teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar

MADDE 11- (1) Kovan plakalarının teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar şunlardır:

a) Kovan plakaları, dış etkilere karşı fiziksel olarak dayanıklı, okunması kolay, sağlam ve yüksek kaliteli plastik hammaddeden imal edilmiş ve sarı renkte olmak zorundadır.

b) Kovan plakalarının köşelerinde, kovanlara sabitlenmesi amacıyla delik bulunur, bu plakalarda keskin kenar ve köşeler bulunamaz.

c) Kovan plakasının eni en az 55 mm, boyu en az 95 mm olmak zorundadır.

ç) Kovan plakası üzerindeki Bakanlık logosu, karekod, ülke kodu, il trafik kodu ve bireysel tanımlama numarası en az 15 mm yüksekliğinde, barkod en az 10 mm yüksekliğinde olmak zorundadır.

(2) Bakanlık, kovanlara uygulanan kovan plakaları dışında, bu Yönetmelikte belirtilen hükümleri karşılaması şartıyla, tanımlama için ilave tanımlama araçları belirleyebilir.

Kovan plakalarının takılması

MADDE 12- (1) Kovan plakaları, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde plakanın kayıtlı olduğu ya da arılığının bulunduğu il/ilçe müdürlüğü veya yetki verilmiş birlikler tarafından işletmelere EK-3'teki kovan plakaları teslim taahhütnamesi ile tahsis edilir ve kovan sahipleri tarafından kovanlara, kovan uçuş deliğinin bulunduğu yüze sağ alt köşeye dışarıdan okunabilecek şekilde takılır.

(2) Kovan plakaları, kovanların bulunduğu ilgili il/ilçe müdürlüğü veya yetki verilmiş birlik tarafından veri tabanına kayıt edilir.

(3) Kovan plakalarının kovanlara takılması, korunması, tahribatı durumunda il/ilçe müdürlüğüne bilgi verilmesi kovan sahibinin sorumluluğundadır.

Kovan plakalarının sökülmesi veya değiştirilmesi

MADDE 13- (1) Kovan plakaları ilgili il/ilçe müdürlüğünün izni olmaksızın hiçbir surette sökülemez veya değiştirilemez.

(2) Kovan plakalarının tahrip olması veya parçalanması sonucunda kullanılmayacak durumda olanların yerine yeni numaralı kovan plakası takılır ve eski kovan plaka numarası veri tabanından düşülür.

Kovanların kaybolması veya çalınması

MADDE 14- (1) Tanımlanmış kovanın kaybolması veya çalınması halinde, kovan sahibi tarafından otuz gün içinde bu durum ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirilir. Kaybolan veya çalınan kovanların durumları il/ilçe müdürlüğünce veri tabanına kayıt edilir. Çalınan veya kaybolan kovanların daha sonra bulunması halinde bulunan kovanların durumu kovan sahibi tarafından il/ilçe müdürlüğüne bildirilir ve il/ilçe müdürlüğünce bu kovanların veri tabanındaki kayıtları güncellenir.

AKS veri tabanı

MADDE 15- (1) Bakanlık, AKS'nin oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

(2) Genel Müdürlük tarafından oluşturulan AKS veri tabanında, kovan plaka numaraları, işletme tanımlama numarası, işletmenin ait olduğu veya kanuni olarak işletmeden sorumlu kovan sahibinin adı-soyadı, kimlik numarası, işletmenin adresi, koordinatları ve iletişim bilgileri ile diğer arıcılık bilgileri kaydedilir.

(3) Yetkilendirilmiş il/ilçe müdürlük personeli, Türkvette kayıtlı arıcılara ait verilerin AKS'ye girilmesi işlemlerini yürütür. Birlik personelinin sisteme veri giriş yetkileri Genel Müdürlükçe veya il sistem sorumlusu tarafından belirlenir.

(4) AKS veri tabanı, diğer ulusal veri tabanları ile uyumlu ve karşılıklı bilgi alışverişine imkân verecek şekilde oluşturulur.

(5) AKS, Bakanlığın belirlediği esaslar dâhilinde birlikler ile iş birliği halinde yürütülür.

Veri tabanında bilgi erişimi

MADDE 16- (1) Genel Müdürlük veri tabanındaki tüm bilgilere, il/ilçe müdürlükleri ise kendi görev ve yetki sahasındaki bilgilere erişebilir.

(2) Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bilgi gizliliğinin ve korunmasının sağlanması şartıyla, ilgili kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilere, gerekli önlemleri alarak bu bilgilere erişimleri için izin verebilir.

(3) Erişilen ve/veya erişimine izin verilen bilgiler arasında kişisel verilerin bulunması halinde, ilgililerin açık rızasının alınması kaydıyla, bu nitelikteki veriler gerekli teknik ve idarî tedbirler alınarak 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine uygun şekilde ilgili üçüncü kişilere aktarılabilir.

Kovan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış hiçbir koloninin işletme dışına çıkışı için vize belgesi ve veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kayıt altına alınmış işletmelerde bulunan kolonilerin, bal arısı hastalıklarını önleme ve koruma/ıslah amaçlı ilan edilmiş izole bölgeleri koruma gerekçeleri dışında, işletmeye giriş-çıkışlarına veri tabanında kısıtlama konulmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arı Konaklama Noktası ve İzni, Arı Kışlatma, Arıcılıkta Usulsüzlük

Arı konaklama noktası

MADDE 18- (1) Arı konaklama noktaları, aşağıdaki hususlar çerçevesinde belirlenir:

a) Arı konaklama noktalarını belirlemeye, il/ilçe müdürlüklerince oluşturulacak komisyon yetkilidir.

b) Gezginci, sabit ve hobi arıcıların konaklama noktaları ile koloni kapasiteleri komisyon tarafından belirlenir.

Komisyon, koloni kapasitesini ve konaklama noktalarını; nektar, polen ve salgı veren tüm kaynakları göz önünde bulundurarak, bölgenin bitkisel florası, topografik ve ekolojik yapısı, yerleşim birimlerine uzaklığı ile varsa sabit arıcılara ait koloni varlığını da dikkate alarak belirler ve harita üzerinde işaretler. Komisyon oy çokluğu ile karar alır. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Bunun için;

1) Mera alanlarında konaklama noktaları belirlenirken il mera komisyonunun görüşü alınır.

2) Orman bölgelerinde arı konaklama noktası ve kapasiteleri belirlenirken Orman Genel Müdürlüğünden temsilcilerin komisyonda yer alması sağlanır.

3) Doğal Sit Alanlarında arı konaklama noktası belirlenirken ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun görüşü alınır.

4) Özel Çevre Koruma Bölgelerinde arı konaklama noktası ve kapasiteleri belirlenirken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden temsilcilerin komisyonda yer alması sağlanır.

5) Hazine taşınmazlarında arı konaklama noktası belirlenirken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü milli emlak birimlerinin görüşü alınır.

6) Şahıs arazilerinde arı konaklama noktası belirlenirken arazi sahibinin ve/veya kullanıcısının onayı alınır.

7) Bölge koloni kapasitesi, bitkisel flora ve salgı yapan böcek varlığında iklimsel şartlar veya yeni yerlerin açılması sebebiyle kayda değer değişiklik olması durumunda güncellenir.

8) Yangın, sel, dolu, fırtına, deprem gibi doğal afetler neticesinde mağdur olan arıcılar için uygun olan başka alanlarda komisyon tarafından geçici arı konaklama noktası tespit edilerek il/ilçe müdürlüğünce konaklama izni verilebilir. Geçici arı konaklama noktası tespit edilirken söz konusu alan ve komşu parsellerdeki ürün deseni ve zirai mücadele faaliyetleri dikkate alınır, sık aralıklarla zirai mücadele yapılacak alanlara yakın yerlere arı konaklama izni verilmez.

c) Komisyonca belirlenen arı konaklama noktaları ve kapasiteleri AKS'ye işlenir.

ç) Arı konaklama noktaları, köy veya mahalleyi ilçe yoluna bağlayan yollar ile yerleşim yerlerindeki stabilize ara yollara en az 50 metre, bir ilçeyi diğer bir ilçeye bağlayan yollara ise en az 200 metre uzaklıkta olmak zorundadır. Mümkün olmadığı takdirde aralık ile yol/konut arasına arının uçuş tahtası yola/konuta bakıyor ise 3 metre, yola/konuta bakmıyor ise 2 metre yükseklikte sıkı bir çit ile kapatılır. Konaklama yerinin yol kenarındaki başlangıç ve bitiş noktalarına "Arı Konaklama Bölgesi" uyarı işareti konur. Bu mesafelerin topografik durum gözetilerek belirlenmesinde il/ilçe müdürlükleri yetkilidir.

d) Arı konaklama kapasitesi ve noktası belirlenirken sabit ve hobi arıcılarının o yerleşim birimindeki toplam koloni sayıları dikkate alınır.

e) Arı kolonileri köy/mahalle ve beldelerde çevreye rahatsızlık vermeyecek şekilde ve insanların toplu olarak

hizmet aldıkları cami, okul, sağlık ocağı, karakol ve çeşme gibi benzeri alanlardan en az 200 metre uzağa yerleştirilir. Yerleşimin dağınık olduğu bölgelerde ise bu mesafe en yakın ev, komşu bina, arsa ve arazinin sınırı ile uzaklığı en az 50 metre olur. İhtilafı durumlarda il/ilçe müdürlüğü mesafe belirlemede yetkilidir.

f) Hobi arıcısı da il/ilçe arı konaklama noktaları ve kapasitelerini belirleme komisyonunca belirlenen noktalarda konaklama yapmakla yükümlüdür.

g) İl/ilçe müdürlüğü ile arazinin mülkiyetine sahip kamu kurum ve kuruluşları, arıcılık faaliyetinin yürütüldüğü arı konaklama noktalarının verimli kullanımı hususunda gerekli planlamaları yapar.

ğ) Orman bölgelerinde konaklamak isteyen arıcılar yanlarında yangın söndürme tüpü bulundurmakla yükümlüdür.

Arı konaklama izni

MADDE 19- (1) Arı konaklama izin işlemleri, aşağıdaki hususlar çerçevesinde yürütülür:

a) Arıcı; arılarını konaklatacağı nokta gerçek kişiye ait ise şahısla, köy/mahalle tüzel kişiliği sorumluluğunda ise muhtarla, Bakanlığa ait ise ilgili kurumla, hazine taşınmazı ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği il müdürlüğü milli emlak birimiyle, Devlet ormanlarında ise Orman Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimleri ile o yer için kurumlardan izin belgesi, şahıstan ise muvafakatname olarak anlaşma yapar. 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu uyarınca ilan edilen milli park, tabiat parkı ve tabiat anıtlarında yapılacak arıcılık faaliyetleri için Bakanlığın ilgili taşra birimlerinden izin alınır. Özel Çevre Koruma Bölgeleri ile Doğal Sit Alanlarında bulunan Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Alanlarda konaklayacak arıcılar, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünden bahse konu alanları kiralamadan izin talebinde bulunamazlar. Mülkiyet sahibi gerçek veya tüzel kişiler, arı konaklama noktası olarak arıcılara uzun süreli kiralama yapabilir.

b) Arıcının konaklaması için anlaşma yapılan yerin, daha önceden komisyonca AKS'de konaklama noktası olarak belirlenmiş olması gerekir. Aksi durumlarda arazi sahibi ve/veya arıcı il/ilçe müdürlüğüne başvurur. Anlaşma yapılan yerin uygunluğu durumunda komisyonca ilgili yer AKS'de konaklama noktası olarak belirlenir. Uygun değilse; arıcı, konaklaması için komisyonca belirlenmiş uygun konaklama noktalarına yönlendirilir.

c) İller arası arı nakillerinde konaklama noktasını arazi sahibi ile anlaşarak beyan eden arıcı, çıkış yapacağı il/ilçe müdürlüğüne başvurur. İl/ilçe müdürlüğü AKS üzerinde konaklama noktasını seçerek o yer için EK-1'de yer alan Arı Konaklama Belgesini (AKB) oluşturur ve arıcıya onaylatır. Arıcı, il/ilçe müdürlüğünden AKB ve veteriner sağlık raporu alarak arılarını sevk eder. Arıcının veteriner sağlık raporundaki adresi ile AKB'deki konaklama noktasının adresi aynı olmak zorundadır. Arılarını nakleden arıcının, arazi sahibine giderek AKB'yi imzalatması ve veteriner sağlık rapor tarihinden başlamak üzere belgesini on iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüğüne onaylatması ile konaklama izin işlemi tamamlanır.

ç) İl içi arı nakillerinde konaklama noktasını arazi sahibi ile anlaşarak beyan eden arıcı, çıkış yapacağı veya konaklama yapacağı il/ilçe müdürlüğüne başvurur. İl/ilçe müdürlüğü AKS üzerinde konaklama noktasını seçerek o yer için EK-1'de yer alan Arı Konaklama Belgesini (AKB) oluşturur ve arıcıya onaylatır. Arılarını nakleden arıcının, arazi sahibine sonra da on iş günü içerisinde konaklama yapacağı il/ilçe müdürlüğüne giderek AKB'yi onaylatması ile AKS'de konaklama izin işlemi tamamlanır.

d) AKB'si olmayan arıcının veteriner sağlık raporu vize edilmez.

e) Gezginci arıcılık yapan, kayıtlı olduğu adrese ve/veya kendi arazisine dönen arıcının da arı hareketlerinin kontrolü ve takibi için AKB alması zorunludur.

f) AKB işlemlerini arıcı adına üçüncü şahıslar takip edebilir.

g) Arı konaklatan arıcılardan şahıs arazileri dışında, muhtarlık ile kamu kurum ve kuruluşlarınca, mevzuatta aksi bir hüküm bulunmadığı takdirde konaklama ücreti dâhil hiç bir ad altında ücret alınmaz. Aynı menfaat sağlanmaz.

ğ) Arıcılar, konaklama yapılan yerlerde arıların çevreye zarar vermemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Arı konaklatılan alanlarda otlayan hayvanların arıdan zarar görmemesi için tedbirleri almak hayvan sahiplerinin sorumluluğundadır.

Arı kışlatma bölgesi

MADDE 20- (1) Arı kışlatma bölgelerini ve arılıklar arası uzaklığı belirlemeye il/ilçe müdürlüğü yetkilidir.

a) Arılıklar, arı kışlatma bölgelerindeki bitkisel flora kapasitesine bakılmaksızın arılıklar arasında gerekli mesafeyi sağlayacak uygun aralıkla yerleştirilir. Ancak narenciye alanlarında kışlatma yerleşimi yapılırken arılıklar arası mesafe bölgenin flora kapasitesine göre ayrıca düzenlenir. Araziye özel durumlarda uzaklığı belirlemeye il/ilçe müdürlüğü yetkilidir.

b) İl/ilçe müdürlükleri kendi görev ve yetki sahasındaki kışlatma başlama ve bitiş tarihlerini belirler.

c) İl/ilçe müdürlüklerince arılıklara kışlatma izni verilirken, kışlatma bitimi olan nektar ve polen akımı başladığında hangi arıcıların arılıklarını kaldıracağı belirlenir ve kışlatma bitiminde arılıkların kaldırılması sağlanır. Kışlatma izni verilen ancak verilen süre sonunda arılarını kaldırmayan arıcının arılığı, uygun konaklama noktasına nakledilir.

Usulsüz arı konaklatılması**MADDE 21-** (1) Usulsüz arı konaklatılmasında, aşağıdaki hususlar uygulanır:

a) Arı konaklama noktası olarak belirlenmemiş yerde konaklayan arıcılar ile konaklayacağı yer için 19 uncu maddede belirtildiği şekilde anlaşma yapmadığı ve il/ilçe müdürlüğünden o yer için AKB almadığı tespit edilmiş arıcının kolonileri;

1) Arı konaklama noktası uygun ise, il/ilçe müdürlüğünün uyarısı üzerine on iş günü içerisinde arazi sahibi/kurum ile anlaşma yaparak il/ilçe müdürlüğüne başvurur ve AKB belgesini onaylatır. İl/ilçe müdürlüğü tarafından belirlenen yer AKS ye konaklama noktası olarak kaydedilir.

2) Konaklanan yer uygun değil ise, il/ilçe müdürlüğünün yazılı uyarısı üzerine on iş günü içerisinde bulunduğu yerden AKB alması için uygun bir bölgeye veya kayıtlı olduğu işletme adresine sevk edilmek üzere kaldırılır.

b) İl/ilçe müdürlüğünce verilen kaldırma süresine rağmen arıların kaldırılmaması halinde;

1) İl/ilçe müdürlüğünün talebi ile mülki idare amirliğince güvenlik birimleri nezaretinde öncelikle konakladığı yerde bulunan birlik, bu mümkün değil ise il/ilçe belediyesi/kamu kurumları araç ve iş gücünden istifade ederek bulunduğu yerden mevzuat hükümlerine uygun bir alana kaldırılır.

2) Fiil hakkında ayrıca Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

3) Kaldırma sürecinde meydana gelen zarardan arıcı sorumludur. Arılar kaldırıldığı yerde sahibine yediemin olarak teslim edilir. Nakliye ve işçilik ücreti arıcıdan alınır.

c) Sahibi belirlenemeyen arılar için de yukarıda belirtilen arı kaldırma prosedürü uygulanır ve idari para cezası uygulanmak üzere kimlik tespiti için güvenlik birimlerine bildirim yapılır. Uygunsuzluğa ait tutulan tutanak yerinde uyarı niteliğinde bırakılır ve on iş günü içinde teslim alınmayan arılar öncelikle konakladığı yerde bulunan birliğe, bu mümkün değil ise il/ilçe belediyesi/kamu kurumları araç ve iş gücü ile mevzuata uygun bir alana kaldırılır. Sahibi tespit edilemeyen arı kovanlarına 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesi temin edilir.

ç) Mücbir sebepten dolayı arısını izin aldığı adres dışına götürmek zorunda kalan arıcıya il/ilçe müdürlüğünce mazeretinin uygun görülmesi durumunda cezai işlem uygulanmaz, arıcı on iş günü içerisinde izin aldığı veya izin verilecek uygun adrese sevk edilir.

Diğer hususlar**MADDE 22-** (1) Arıcılıkla ilgili diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca ilan edilen Yaban Hayatı Koruma Sahaları ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ile 2873 sayılı Kanun uyarınca ilan edilen millî park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanlarındaki arıcılık faaliyetleri, ilgili mevzuat çerçevesinde onaylanan yönetim ve gelişme planı/uzun devreli gelişme planı/gelişme planı/yönetim planı kararları çerçevesinde yapılır.

b) Devlet ormanlarında konaklayacak arıcılara verilecek izinle ilgili usul ve esaslar Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir. Arı konaklama noktaları ile ilgili ulaşım yolları Orman Genel Müdürlüğünün yol şebeke planlarında yer alan mevcut orman yollarından sağlanır. Devlet ormanlarında, orman idaresi özellikle yangın sezonunda valilik kararı ile yangın anında her türlü arıcılık faaliyetini durdurma hakkına sahiptir. Konaklama yapılan bal üretimi ormanlarında mevcut durum konaklamaya elverişli hale gelene kadar herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

c) Arıcılık faaliyeti ile ilgili resmî görevliler tarafından talep edilmesi durumunda güncel AKS belgesi, AKB, veteriner sağlık raporu veya arıcı kimlik kartının gösterilmesi zorunludur.

ç) Bakanlık, sevk ve konaklamalara ilişkin sorunlar için ilave tedbirler alır, bölgesel ve ülkesel projeler yapar, farklı kurumlarca yapılan proje tekliflerini değerlendirir. Onaylanan projelerin uygulanabilmesini teminen sevk ve konaklamaların usul ve esaslarını düzenleyerek ilgili birimlerini talimatlandırır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Arı Üretim Verilerinin Toplanması ve Arı Gen Kaynaklarının Korunması****Üretim verilerinin toplanması****MADDE 23-** (1) Arıcılıkla ilgili üretim verileri aşağıdaki hususlar çerçevesinde toplanır:

a) Arıcılık desteklemelerine ve yürütülecek projelere esas olmak üzere AKS'ye kayıtlı arıcılar, koloni ve pasif kovan varlıklarını her yılın üretim sezonu boyunca buldukları bölgeye göre Mayıs-Ekim ayları içerisinde bir defaya mahsus olarak arılarının bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne başvuru yaparak, AKS'de kayıtlı arılığında ya da AKB'de belirtilen arılıktaki tespitini yaptırmak zorundadır.

b) Koloni tespitinde arıcı üretmiş olduğu arı ürünleri üretim verilerini beyan etmekle ve kayıt altına aldırarak yükümlüdür.

c) Arıcılık faaliyetine ilişkin il/ilçe müdürlüğünün tespitleri ve arı ürünleri üretim verileri de AKS'ye işlenir.

Gen kaynaklarının korunması**MADDE 24-** (1) Arı gen kaynaklarının tespiti ve yerinde korunması amacıyla bilimsel çalışmalar sonucunda oluşturulacak izole bölgeler, İzole Bölge Komisyonu kararı doğrultusunda Bakanlıkça belirlenir.

(2) Genel Müdürlükçe İzole Bölge Komisyonu; Genel Müdürlük, üniversite, birlik ve il müdürlüğünden temsilcilerin katılımıyla en az 5 kişiden oluşturulur. Komisyon oy çokluğu ile karar alır.

(3) Bakanlık, onaylanan arı ıslahı projesi yürütülecek bölgelerde de izole bölge oluşturmaya yetkilidir.

(4) İzole bölgelerde olması gereken en az 15 km yarıçap alan, ada veya derin vadi bölgelerinde İzole Bölge Komisyonu kararı çerçevesinde Bakanlıkça daraltılabilir.

(5) İzole bölgelere dışarıdan arı girişleri yasaktır.

(6) Konaklama noktaları belirlenirken izole bölgeye yakınlık durumu komisyonca ayrıca değerlendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Arı Ürünleri, Ana Arı Yetiştiriciliği ve Arılarda Suni Tohumlama

Arı ürünleri

MADDE 25- (1) Bakanlık, arı ürünleri üretimini geliştirici ve özendirici tedbirler alır.

(2) Bakanlık, arı ürünleri üretimi ile ilgili eğitim yapar/yaptırır. Bakanlık, eğitim ücretleri dâhil olmak üzere bu eğitimlerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirler.

Ana arı yetiştiriciliği

MADDE 26- (1) Damızlık ana arı, ana arı yetiştiriciliği ve eğitimi uygulama usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılan yönerge ile belirlenir.

(2) Bakanlık, arıcılara yönelik Ana Arı Yetiştiriciliği Sertifikası vermek üzere, ana arı yetiştiriciliği eğitimleri düzenler ve düzenletir; eğitim ücretleri dâhil olmak üzere bu eğitimlerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirler.

Arılarda suni tohumlama

MADDE 27- (1) Suni tohumlama yapacak gerçek kişilere eğitim sonucunda Bakanlıkça sertifika verilir. Suni tohumlama ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Balı Bitkiler, Orman Amenajman Planı ve Zirai Mücadele Tedbirleri

Balı bitkiler

MADDE 28- (1) Balı ve polenli bitkiler tarımını geliştirici ve özendirici tedbirler Bakanlıkça alınır.

Orman amenajman planı

MADDE 29- (1) Arıcılığın yoğun olarak yapılacağı orman alanları ve uygulamalar Orman Genel Müdürlüğünce hazırlanacak uygun bir amenajman planında yer alır.

(2) Bal üretimi için ayrılacak orman alanların; amenajman planlarının tespiti, faydalanma zamanı, süresi, şartları, faydalanmada öncelik alacak yetiştiricilerle ilgili kriterler ve birim alana konulacak koloni sayıları, Bakanlık il müdürlükleri, bölge müdürlükleri ve birlik temsilcilerinin yer aldığı il/ilçe müdürlüklerince oluşturulacak komisyon ile tespit edilir.

Zirai mücadele tedbirleri

MADDE 30- (1) İlaçlamada aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Arıcılar arılıklarını ilaçlama yapılan alanlardan uzak yerlerde buldurmaya özen gösterir.

b) Bitkisel üretim yapan üreticiler, zirai mücadele faaliyetine başlamadan on gün önce il/ilçe müdürlüğüne ve köy/mahalle muhtarlıklarına bilgi verir. Bilgiyi alan kurumlar ile ilaçlamayı kendisi yapacak olan kurum ve kuruluşlar tarafından ilaçlama yapılacak yerlerdeki ve çevresindeki arıcılara, yedi gün öncesinden, ilaçlama programı duyurulur.

c) Arıcılar, il/ilçe müdürlüklerinden, buldukları yöredeki zirai mücadele programları hakkında bilgi alır.

ç) Bitki koruma ürünleri, kullanıma arz edilen hâliyle ve etiketinde belirtilen tavsiyelere göre uygulanır. Buna aykırı uygulamalarda sorumluluk uygulayana aittir.

d) Kullanılan bitki koruma ürünlerinin artık ve ambalajları kullanıcıları tarafından uygun şekilde imha edilmek zorundadır.

e) Zirai mücadelede bal arılarını korumak için sıvı ilaç kullanılmasına öncelik verilir.

f) İlaçlamalar sırasında arıların su içtiği kaynaklara ilaç bulaştırılmaz.

g) İlaçlamalar akşamüzeri arıların uçuş yapmadıkları zamanlarda yapılır.

(2) Bitki koruma ürünlerini etiket bilgilerine uygun şekilde kullanmayanlar ve bitki koruma ürünlerinin artık ve ambalajlarını Bakanlıkça belirlenen esaslara göre imha etmeyenler hakkında Kanunun 39 uncu maddesine göre işlem yapılır.

(3) Bakanlıkça; arıcılara, üreticilere ve bitki koruma ürünü uygulayıcılarına, arıcılıkta zirai mücadele tedbirleri konusunda eğitim verilir/verdirilir.

(4) Arıcılar, konaklama yapılan yerlerde yapılacak zirai mücadele faaliyetlerinden arıların zarar görmemesi için bitkisel üretim yapan üreticilerle iş birliği yaparak ilaçlama zamanında gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve İdari Yaptırım

Denetim

MADDE 31- (1) Bakanlıkça; gerçek ve tüzel kişilerin ürettikleri damızlık ana arılar ile ana arı yetiştiriciliği ve suni tohumlama konularındaki çalışmalar ilgili mevzuat çerçevesinde denetlenir.

(2) İl/ilçe müdürlükleri, arıcıların ilgili mevzuata uygun olarak bal ve diğer arı ürünleri üretimi yapmaları için gerekli tedbirleri alır, denetimleri yapar. Ayrıca diğer arı ürünlerinin yurt içi denetim ve kontrollerini Kanun hükümleri çerçevesinde yürütür.

(3) Arıcılar, veteriner tıbbi ürünlerinin kullanımında, ilgili mevzuata riayet etmek, kullandıkları veteriner tıbbi ürünleri kayıt altına almak, reçeteleri muhafaza etmek ve denetimlerde Bakanlığa sunmak zorundadır.

(4) İl/ilçe müdürlükleri; üretilen arı, arı ürünleri ve arıcılıkla ilgili her türlü alet, makine, petek, kovan ve arıcılık malzemesini, arıcılık konusunda yetişmiş personel aracılığıyla kontrol etmeye/ettirmeye ve rapor tanzimine yetkilidir.

İdarî yaptırım

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlali hâlinde Kanunun 36 ncı maddesine göre aşağıdaki idarî yaptırımlar uygulanır:

a) Plakaların sökülmesi veya değiştirilmesi durumunda işletme başına Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca idarî para cezası verilir.

b) Bu Yönetmelikle belirlenen şekilde tanımlanmayan koloniler hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre idarî para cezası verilir ve idarî yaptırımın uygulanmasından sonra tanımlama işlemi gerçekleştirilir.

c) Kolonilerin tanımlanmasında kullanılan tanımlama araçlarında tahrifat yapanlara, sahtelerini üretenlere veya uygulayanlara fiil suç oluşturmadığı takdirde Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca idarî para cezası verilir.

ç) İl/ilçe müdürlüklerince, ilan edilen izole bölgeye mevzuata aykırı giriş yapanlar hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca idarî para cezası verilir.

(2) Yapılan denetleme sonucunda damızlık ana arı, ana arı yetiştiriciliği veya arı suni tohumlaması yapan gerçek veya tüzel kişilerin ürettikleri ana arıların kusurlu veya yetersiz bulunmaları halinde sorumluları bir defaya mahsus yazılı olarak ikaz edilir, ihmalin veya kusurun sürdürülmesi halinde çalışma izinleri iptal edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 33- (1) 30/11/2011 tarihli ve 28128 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Arıcılık Yönetmeliği ile 22/4/2022 tarihli ve 31817 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Arı Kolonilerinin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik kapsamında uygulanacak olan arı konaklama izin işlemlerinde 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi 31/12/2024 tarihine kadar uygulanmaz.

(2) 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri 31/12/2024 tarihine kadar aşağıdaki hususlar çerçevesinde yürütülür:

a) İller arası arı nakillerinde konaklama noktasını anlaşılarak beyan eden arıcı, çıkış yapacağı ilin il/ilçe müdürlüğüne gideceği adresi sözlü ya da yazılı beyan ederek veteriner sağlık raporu alır ve arılarını sevk eder. Arıcının veteriner sağlık raporundaki adresi ile AKB’deki konaklama noktasının adresi aynı olur. Arılarını nakleden arıcının, anlaştığı arazi sahibine AKB’yi imzalatması ve veteriner sağlık rapor tarihinden başlamak üzere belgesini on iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüğüne onaylatması ile konaklama izin işlemi tamamlanır. İl/ilçe müdürlüğü tarafından konaklama noktaları AKS’ye kaydedilir.

b) İl içi arı nakillerinde arılarını nakleden arıcının, anlaştığı arazi sahibine AKB’yi imzalatması ve belgesini on iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüğüne onaylatması ile konaklama izin işlemi tamamlanır. İl/ilçe müdürlüğü tarafından konaklama noktaları AKS’ye kaydedilir.

c) Arı konaklatılacak yerin uygun olmaması durumunda arıcıya AKB verilmez ve 21 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri doğrultusunda işlem yapılır.

ç) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce basılan ve arıcılar tarafından kullanılan ya da kullanılacak olan kovan plakaları için teknik özellikleri belirlenmiş kriterler aranmaz.

Yürürlük

MADDE 34- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

